

ТЫЗЭКЬОТМЭ — ТЫЛЪЭШ!

Адыгэ макъ

1923-рэ ильэсүү
гъэтхапэм
кыышегъэжьагэу
къыдэкы

№ 113 (23042)

2024-рэ ильэс

МЭФЭКУ

МЭКЬУОГЬУМ и 27-рэ

ОСЭ ГҮЭНЭФАГЬЭ ИИЭП

6 +

тисайт

WWW.ADYGOVOICE.RU

тихытыну нэклубгохэр

Адыгэ Республикаам и Правительствэ игъээст

Ятфэнэрэ лэужэу бжыхъо

Непэрэ мафэм макъэ бжыхъуным хэшыкъ куу фызилэу узыуукъэштыр. Ахэм ашыц непэ нэуасэ шуузфэтшыщ Нэгъой Аслъанэу куаджэу Хъатыгъужыкъуа щыпсэурэр. Мыгъэ Аслъанрэ ишхъэгъусэу Щамсэтрэ апэрэ жъоныгъокъ шъоур клащыгъ.

Аслъан ильэс 61-рэ ыныбжъ, ашьызынкъом бжыхъем апиль. Ашькыз зэрэтифилотагъэмкъ, яунагъокъ лэужитф бжыхъуным пылыгъ ыкъи непи пыльхъ. Зэрифешуашэу хъизмэтшланлэр ыыгынным ар фээзигъесагъэхэр ятэжъ, ят, янэшыр. Ятэжъэу Шэуджэн Нухъэ бжыхъо лазэштгыгъ. Ицыкъугъом ашь дэжь зыкъокъ, мышынэу бжыхъем ахахъэштгыгъ. Ятэжъ щымыгъэжь зэхъум, янэшым а тофыр лийгъекъотагъ. Янэшыр зэллэм, бжыхъематэхэр Аслъан ишагу кыышжыхъи, ятэ ыыгыгъэхэм ахигъэхъуагъэх. Ашьтыгъидзагъэу бжыхъуным ишьыгъэу фежъагъ.

Иофхъабзэм иегъяаплэ кынигъэ, шыкъамалэу лекъелтыр мэктагъэ. Ашы-

гъум ДРСУ-м Аслъан щилажъэштгыгъ. Бжыхъуным ехылгэгэ тхылхэр кызылкыгъяхъэхи, ахэр илэубытгылэу лажъэу ригъэжъагъ. Ашь нэмыкъиэу чылэм дэс бжыхъо лазэхэу Мэркъазэ Мыхъамодэ, Клэрэшэ Батырбый, Абрэдж Ким утчэжъэгъу ышыщтыгъэх. Непэрэ мафэм бжыхъомэ зауегъакъ, яупчыжъы. Нахь зедиштэхъэу, зэупчыжъэу бжыхъо ныбджэгъо илэр Клэрэшэ Шумаф ары.

— Бжихъ эзмыцэкъагъэм шъоум ыуасэ ышилэрэн, — ило Аслъан ихызэ, бжыхъем сывэрэцчи-щынэрэм гу льитагъэу, — Бжыхъуныр тоф псынкъэн, ахэр сабийм фэдэх, бэ тофуу пы-

лъыр: бжыхъем узэрэдэлэжъэшт амалхэр зэргээгъотынхэр, шъоур къэзыхъырэ бжыхъем щэннаут зэфэшхъафхэм зэрар къарамыхынныр, бжыхъуныр Ѣынэгъончъэу Ѣытынныр уатылтынныр, бжыхъематэхэр маркировкэ шыгъэнхэр, узхэм ашыгуухъумэнхэр, ахэр мэзхэм ыкъи нэмькъи чытгэхэм ашыгъэуцгъэнхэр, нэмькъихъи. Ильэсүүм къыкълоц гъэпсэ-

фыгъо уимыгъэу уатылтын фыа. Гъэтхапэм бжыхъэхэр нахь «чаных», мэцакъэх, уафэсакъын фыа. Шъоум цыфым ипсауныгъэкъэ мэхъанэу илэр, уз зэфэшхъафхэм ялээгъэнэмыгъэ зэрэбгъэфедэмэ хууцтыр гъунэнчъ.

Аслъан ишхъэгъусэу Щамсэт клэлэгъадж нахь мышъеми, бжыхъуным икласэу пыль, лыям илэпыгъушху.

— Мы тофыр къарыгы, былыми хахъэрэр бэ, — къеуатэ Щамсэт. — Арэу Ѣытми, чылэм удэсэу бжихъэ пхъуныр федэ. Пхъуу зачкоу тоилэр къалэм дэс. Пхъорэлъф цыкъухэу Амиррэ Дамирэ цыкъу-цикълоу тоифшиэн хэтшэх. Анахъэу Дамир ары ар зышигъээшигъюныр ятфэнэрэ лэужэу тоиф лызыгъэжтэштгыр тэгъэхъазыры.

(Икъух я 2-рэ нэклуб. ит).

Ятфэнэрэ лІэужэу бжъахъо

(Икъух.)

Ильэсипи I нахь ымыныбжъыми, чылэм къызыыцикIорэм ятэжъ иғъусэу бжъехэм ахэт, уззрадэзекIощтыр ешIэ, шъоум икIэ-щынкIи IэпIиIэгъушу. «Ины сыхъум, татэ фэдэу сыйбжъэхъошт», — аш eIo.

Бжъемети 100 фэдиз Аслъан зэригъэхъошт. Пчэдыхъим жъеу регъажъэшь, пчыхъэ нэс аш хъызметшаплэм юф щешэ, бжъехэр сымаджэ мыхъунхэм фэшл пешорыгъешь юфтхабзэхэр адьзэрхъэ, шъоур кеңчи, бжъематэхэр еукъебзых.

Шъоу къезыхъире бжъехэр къэмым сымеджэнхэм лыпльегъенир, Iэзэгъу уцхэр гэфедэгъэнхэр юфигъо шъхъа.

Шъоу къезыхъире бжъе лъэпкыышухэр къеухумэгъэнхэм, бжъехъунымкэх технологиякIеу щылехэр гэфедэгъэнхэм иамалхэр Аслъан къызлакIигъехъагъэх.

Бжъехъуным хэхъоныгъэ егъашыгъэнхэм ыльэнкокIе Адыгейим макло щызашуахыр, аш пыльхэм IэпIиIэгъу арагъэхъото. Шэуджэн районом щыпсэухэрэм къэралыгъо IэпIиIэгъур чанэу агъэфедэ. Аслъан зыхлажэ шоигъо программэр УФ-м и Президентэу Владимир Путинир клашакло зыфехъугъэ лъэпкэ проектэу «Бизнес цыкIур ыкли гурытыр, предпринимательхэр клашакло зыфехъугъэхэм яхырыщикикэ адэлэгъенир» зыфилорэм къыдыхэлтытахъэхэм ашыц. Бжъехъо юфигъум зыригъеушомбгъуным фэшл Аслъан а программэм хэлэжъенеу тхыльхэр егъехъазырых. Юфигъоу рахыжъагъэр къадэхъунеу,

пхорэлъф цыкIум бжъехъо унагъом илIэуж лъигъэкотэнхэм тыжъ-ныжъеу фэгуIэхэрэм ягугъаплэ къадэхъунеу Нэгъоймэ тафэлъало, тицыхы тель ареуштэу зэрэхъущтим.

— Шъоум фэгъехъыгъеу зы къэбар гэшIэгъон къынфэсIотэн,

— eIo Аслъан.— Шэнгъэлэжъхэм зэрагъеунэфыгъэмкIе, бжъехъэм «ялофиIэгъу уахътэм» илIэхъан зы бжъе унагъом шъоум килограмми 120 — 150-рэ фэдиз ышIын елъекIы. Зы шъоум килограмм аш ыгъехъазырыным пае гурытымкIе гъогогуу 145-рэ нектар аш къыхын фае, километрэ 360 — 460-рэ фэдиз зэ-

пчы, бжъематэхэр ахэр зыдэбыйхэрэм, гурытымкIе, километрэрэ ныкъорэ фэдизкIе пэччыжъэхэмэ. Тэ чылэгъунэм тыIус, мэзыри тэблагъ, бжъехъэмкIе Iэрыфэгъоу шъоум шъоур щаугъои.

Къыхэзгъахъомэ сшоигъу, шъоур Iэшуми, ари зы Iэзэгъу амалэу щыт, арыш, егъэлэягъеу пшхи хъущтэп, уахътэу зыбъэфедэштми, ар зыфэдизыщти мэхъанэ я. Чэш-зымафэм шъоум грамми 100 — 200 пшхымэ хъущт. Адыгэхэм сидигуу шъоур яшыэнгъэкIе гъогогуу, «Шъоур Iэзэгъу, узибл егъехъужы» пкленчэу алыагъэп.

ЛЭПШЫУКЬО Фатим.

Гъогухэм ягъэцэкIэжъын зырагъеушомбгъу

Адыгейим и Джэджэ район ипсэуплэу Келермесскэм екүрэ автомобиль пъогум изы Iахъ игъэцэкIэжъын макло.

Зээзгъыныгъэм къыдильтытэрэ лъэнкокхэр дэгьюо агъэцэкIэнхэм иамал алэкэл. Гъогубгум епхыгъэ юфшэнхэри макло, мыжъопшэхъо зэхэль тиральхъэ. Аш нэужум тамыгъакIэхэр гъогум тирагъеуцоштых ыкли агъэтхыщт. Зээзгъыныгъэм къызэрэдильы-

Лъэпкэ проектэу «Шэпхъэшухэм адиштэрэ гъогу щынэгъончъэхэр» зыфилорэм къыдыхэлтытахъэу мы мазэм ыкли эхууллэу зичээзу гэцэкIэжъын юфшэнхэр аухынхэу ары. Федеральнэ шапхъэхэм къапкырыкIихээ аш асфальт тиральхъэ.

Подрядч организациеу Шэуджэн ДРСУ-м иттехник гээнэфагъэрэ игъогушхэмрэ гъогум изы Iахъеу километрэ 1,7-рэ хъурэм гэцэкIэжъын юфшэнхэр щаухых. ПстэумкIи сомэ миллион 38-рэ зытефэшт юфшэнхэмкIе зээзгъыныгъеу зедашыгъягъэм къапкырыкIихээ япшъэрьлэхэр агъэцакIэх.

Мы организацием асфальт-бетоныши завод зериэм ишуагъэкIе гъогушхэм

тэрэм тетэу Iоныгъом иублэгъум шомыкIею юфшэнхэр аухынхэу ары, ау юфхэр псынкIеу зэрэлтыгъуатэхэрэм укыпкырыкын хъумэ, мы мазэм ыклихэм адэжь автомобиль гъогум изы Iахъеу зигугуу къэтшыгъэр зэрэпсаоу агъэцэкIэжъыщт. Мы псэуплэу иурамэу Советскэм, гэцэкIэжъынхэр зыцкыкорэм, фельдшер-мамыку Iэзаплэ, еджаплэу N 8-р, культурэм и Унэ, тучан заулэ тет. Федеральнэ лъэпкэ проектым къызэрэдильтэрэм тетэу социальнэ мэхъанэшко зиэ мыш фэдэ псэуальхэм ягъэцэкIэжъынкIе шэпхъе гээнэфагъэхэм къапкырыкIих. Гъогухэм ягъэцэкIэжъын зэрэкIорэм лъэшэу ынаэ тирегъэты автомобиль гъогухэмкIе Гъэорышланлэу «Адыгэявтодор» зыфилорэм.

Шынагъо щылэп

Мэфэ заулэ хъугъэу емынэ узыр (холерэр) къызыхэкIырэ «палочкэр» зашьохэрэ псым къыхехъан ыльэкIынэу зэрэхъэхъэ къэбарыр социальнэ хъытыухэм къащекIокы.

Аш епхыгъэу цыфхэри гумэкIыгъо хэфагъэх. Къэбарым ишыгъаплэ зэдгэшэнхэу щэфаклохэм яфитынгъэхэр ыкли цыфым игүпсэфынгъэ къеухумэгъэнхэмкIе Федеральнэ къулыкъум и Гъэорышланлэу Адыгэ Республика щылэм зыфэдгъэзаг.

Роспотребнадзорым иотдел ипащэу Гурген Авакян къызэриуагъэмкIе, ар къэбар нэпцI ыкли гумэкIыгъо щытэп.

— Дезинфектантэу агъэфедэхэрэм емынэр

къызыхэкIырэ апэуцун ыльэкIырэп, нэмыкIеу къэпIон хъумэ, псырыкIуапIэхэм артыр псыр дезинфекцион зэрашIырэм ишIуагъэкIе, а «палочкэр» псаоу къэнэн ыльэкIыщтэн. Джасц фэд, зашьохэрэ псым имызакъоу, тыгъэзэйцухъэрэ дунаим иобъектхэм мы узыр къыхэзэгъэштырэ упплэкIунхэр тхъамафэм зэтшIых. ПсыубытыпIэхэм, псы уцуагъэхэ-

ми упплэкIунхэр ахэтэхых. Аш даIоу, сымэджэ хыльэхэу а узыр зиIэн ыльэклиниэу зэгүцафэхэрэм, республикэм щымыщэу къихъэрэ цыфхэм упплэкIунхэр адьзэтхъэх. — хигъунэфыкIыгъ Гурген Авакян.

Тигущиэгъу къызэрэхигъэштыгъэмкIе, ильес пчахъе хъугъэ емынэ узыр тишиольтыр зыщамыгъэунэфыгъэр. Аш зыкымыиэтынхэмкIе зэпымьюо ишыкIэгъэ пешорыгъэшь юфхэбзэхэр тхъамафэ къэс зэрэхъэх, гумэкIыгъо щылэп. Роспотребнадзорым иофишIэхэм цыфхэм зафагъазэ къэбар нэпцIеу социальнэ хъытыухэм къащекIихэрэм ямыдэунхэу, официальнэ сайтхэм къарыхъэхэрэм альыгъэхъэх.

ИШЬЫНЭ Сусан.

Къулыкъум агъэкЛОтагъэх

Гъэтхэ дзэ дэшыгъом къыдыхэлтыгъэу, Урысыем и Уэшыгъэ Клуачлэхэм къулыкъур ашызыхыщт ныбжыкIэхэм язичэзыу куп мэкьюогъум и 26-м пъогу техъагъ.

Къулыкъушэ нэбгыри 10-р мэфэкI шыкIэм тетэу агъэкЛОтагъэх. Ахэм ошьогу-десантнэ дзэхэм къулыкъур ашызыщт.

МэфэкI юфтхъабзэу АР-м идээ комисариат щыкIуагъэм хэлэжьагъэх хэушхъафыкIыгъэ программэхэмкI АР-м и Лышихъэ и ГъэорышапIэ ипащэу Владимир Шабалиныр, Къыблэ дзэ округым изэхэт стратегическэ командование инспектор куп хэтэу, генерал-майорэу Александр Дорофеевыр, АР-м идээ комисар иэпIыгъо Одэжэдэкъю Русълан, Мыекъопз къэлэ администрацием ипащэ игуадээу, ветеранхэм якъэлэ Совет итхаматэу Юрий Томчак, патриотическэ ыкIи общественэ организацием ялъыкIохэр, дзэ къулыкъум иветеранхэр, ны-тихэр.

Юфтхъабзээр къызэлухыгъ ыкIи зерища Одеэжэдэкъю Русълан. Республиком идээ комисар ыцэкIэ шүүфэс къарихыгъ ыкIи зыныбжь икъугъэ кIэлэ ныбжыкIэхэу гъогу техъэхэрэр щытху хэлтэу къулыкъу пальэр къахынышь, къагээжынэу зэращыгүхыгъэрэр къыхигъэшыгъ.

— Мээ 12-у шыукъызэрэты-щытэр псынкIэу клощт. Ошьогу-десантнэ дзэхэм къулыкъу ашыхыгъэнэм лыгъэ, пытагъэ ыкIи гу лъэшигъэ ищыкIагъэх. ЛъэгэпIешIухэм адиштэрэ дзэхэм ашыщ къулыкъур ёи-шыухынэу шыуниасып къызэрихыгъэм шытурыгушонэу щит. Къэралыгъор къэухъумэгъэнэир — пишэрыль шыхъэIэу шыуиI, ар ѿитху хэлтэу жу-гээцэкIэнэшь, узынчэу къэжсүгъээжжынэу сышууфэлъяло, — хигъэунэфыкIыгъ дзэ комисарим иэпIыгъу.

Къыблэ дзэ округым изэхэт стратегическэ командование инспектор куп хэтхэу Александр Дорофеевым ныбжыкIэхэм закынфигъэзагъ. Хэгъэгум ыпашхъе пшъедэкIыжье щахырэр агъецэкIэнэм игъо къызэрэсигъэр аш хигъэунэфыкIыгъ. Хуульфыгъэм ишэн-зекIуакIэхэр дзэ къулыкъум псыхагъэ зэрээхуухэрэр, мы мафэм къыщегъэжьагъе ахэр зэрэдзэкIохэр къагурыозэ, ѿитху хэлтэу япшэрыльхэр зэшүаҳынхэу зэрэштыр агуригъэуагъ. Якомандирхэм ядэунхэу, зыфесакыжынхэу, зэрэдэкIыгъэхэм фэдэу япсаныгъэ зэшымыкIоу ны-тихэм къафагъэзэжынхэу къариуагъ.

Гущыэр лъигъектагъ Юрий Томчак. Дзэм къулыкъу ѿитху хэлтэу ёжьэгъэ кIэлакIэхэм ашыгъэ лъебэкъур ѿитху гъэу афэпплэгъунэу зэрэштыр аш къыхигъэшыгъ.

— Дзэ къулыкъум зыщытхуудыгу, зыщытхуудыгу ѿитху хэлтэу къэштхуухъумэнэу къы-

къышууфэгумэкIыхэрэ ны-тыхэр зыщытхуудыгу гъэгъупших, зэпхыныгъэ адэштхууыгъ, — **къы-Иуагъ Ю. Томчак.**

Ны-тихэм ацэкIэ къээрэгүйгъэхэм закынфигъэзагъ Мыекъуапэ ѿипсэурэ Валентина Блудовам.

— Ныхэм тыгу зэхахь, ау аиц

Ошьогу-десантнэ дзэ частэу ныбжыкIэхэр зыдаштхэм илIыкIоу, майорэу Александр Нургалиевым къызэриIуагъэмкIэ, къулыкъушIэхэр апэ егъэджэн гупчэу къалэу Омскэ дэтэм мэзитIо ѿитху хэлтэх эштых, нэужым дзэ частхэм атшагошщых. Джаш фэдэу егъэджэн гупчэм тарихъ гъогу къыкIу-гъэр къээрэгүйгъэхэм къафиотагъ.

Юфтхъабзээм икIеухын муниципальна образованиехэм япашхэм ацэкIэ дээкулыкъушIэхэм къафагъэхъазырыгъэ шуухафтынхэр аратыгъэх. Нэужым концепт программэм епльыгъэх. Аш ыуух къээрэгүйгъэхэр щагум дээрэшагъэх, ныбжыкIэу гъогу техъагъэхэр агъэкЛОтагъэх.

Валентинэ икIалэу Антип колледжыр къызэриуухэу ыныбжыкIэ къитефэрэ дзэ къулыкъум клонэу рихуухагъ. Ар къуухэу къызигъээжжыкIэ, еджэным пидзэжын гухэль зыдиыгъ. Щыэнгъэм

юфшэпIэ чыпIэ дэгъу щыбгъотынхэмкIэ дзэм къулыкъу ѿипхыным мэхъанэ зериэр къыхигъэшыгъ.

— Гъэсэнтхыдэ гуущIиэхэу нахыжъхэм къыталауагъэхэр къызэрэтихъапэштхэм сицихъэ тель. Щытху хэлтэу къулыкъур зэрэтихъыщтымкIэ, къызэрэтихъыгүгъэхэр къызэрэдгэштхыкIэжжыщтымкIэ гуущIиэ къэтэтэ, — **ио кIэлэ ныбжыкIэм.**

Ошьогу-десантнэ дзэ частэу ныбжыкIэхэр зыдаштхэм илIыкIоу, майорэу Александр Нургалиевым къэштхэм ашыгъэ лъебэкъур ѿитху хэлтэу къызэриуухэу ыныбжыкIэ къитефэрэ дээкулыкъум клонэу рихуухагъ. Ар къуухэу къызигъээжжыкIэ, еджэным пидзэжын гухэль зыдиыгъ. Щыэнгъэм

юфшэпIэ чыпIэ дэгъу щыбгъотынхэмкIэ дзэм къулыкъу ѿипхыным мэхъанэ зериэр къыхигъэшыгъ.

ИШЫНЭ Сусан.

Сурэтыр: Артур Лаутеншлегер.

Лагъымэр агъэкЛОдьгъ

Росгвардием и ГъэорышапIэу Адыгэ Республиком ѿитху хэлтэу зэошхом ильэхъан агъэфедэштыгъэ къэрэхэлэхэй

ХэбзэхуумэкI къулыкъухэм макъэ къарагъэу гъогу Туулэхэй районым ит къаджэу Тыгургъой посөольшэш

юфшэнхэр ѿитху хэлтэу зэошхом ильэхъан агъэфедэштыгъэ къэрэхэлэхэй.

Мы чыпIэм псынкIэу Росгвардием и ГъэорышапIэу АР-м ѿитху хэлтэу зэошхом ильэхъан агъэфедэштыгъэ лагъымэр къычэкигъ.

Росгвардием исaperхэм къэрэхэлэхэй пкыгъор ѿитху хэлтэу зэошхом ильэхъан агъэфедэштыгъэ къэрэхэлэхэй.

Сурэтыр: Росгвардием и ГъэорышапI.

Гъучыым псэ къыпегъакІэ

Ішшынэ Альбан

Ижыре лъэпкъэм афэдэу адигэхэм сидигъокІи чыопсым къитирэ амалхэм мэхъэнэ гъенефагъэ аратэу яхбазагь. Ахэр зерылажъэштыгъэхээ Іэм-псымехэр зыхашыкІи чыщтыгъэхэр мыжъор, джэрзыр ыкІи гъучыир ары. Ненэ игугъу къес-ши йиши оигъу гъучыгъэжъэним-кІэ сэнаущыгъэ ин зыхэль кІэлэ ныбжыкІэу Хабый Арамбый.

Гъучыым пкыгъо горэ хишыкыныр зекэми къадэхурэм непэ аш ишъэфхэр зылэклэхэр зырыз. Хатыгъужыкуа щыпсэурэ Арамбый ятэ Аскербый гъучыгъэжъэнимкІэ Іепэласэу щыт, аш ишшыгъэхэр Адыгэй щызэльашы. Кіэлэ ныбжыкІэр ицыкүгъом къышыубалгъэу ятэ игүсэу гъучыгъэжъэним ишъэфхэм защиғъэгъозагь. Ятэрэ ыкъорэ гъучыым пкыгъуабэ ыкІи псеольабэ хашыкыгь: унэм ыашыхъэрэ лъэгүчэр, конхэр, гъучи чэухэр, мэклайхэр, гъучи хаягъэм хашыкыгъэу, іэ elarг плоу

умышлэрэ суртхэр Іепэласэм къигтигъэльтэгъуяа.

— СисэнхъаткІэ синженер-технолог, аш сиримылэжъагъами, бэкІэ сикіркыгъэп. Ылэ къихырэм елтытыгъэу цыфрым ежэ зыфэе сэнхъатыр зэригъэгъотын е ашкІэ шэнэгъэу Іекілхэм ахигъэхон ылъэкишт. Шоигъоныгъэ зиэ пстэуми сэнхъат тедзэ зэрагъэгъотомэ, гухахь хагъотэшт. Сята гъучыгъэжъэним идесэхэр къизэрсигъэльэгъутэмкІэ лъэшшуу сифэрэз. «Чыр цынээз ауф, гъучыр плтырьызэ агъажъэ» ало адигээмэ. Сицикүгъом шло-гъашлэгъон хъугъэ сэнхъатым непэ сегъашхэ. Сицашлэгъэхэм сята зэрагъэрэзэргээ гушуагъэ кысеть, — **къеуатэ Арамбый.**

Ятэ илоф лъызыгъэктэгъэ кіэлэ ныбжыкІэр сидигъу ыпекі лъыкютэним зэрэпильрэг игүшүэхэм къаушыхъатыгь. Мафэу Іепэласэм ипшыпэ тызщеблэгъагь эм гъучи мэкулье ыгъажъэу тытефагь. Гъучыгъэжъэн сэнхъатыр джыри зыфэбгъэдэн пльэкыщтымкІэ таупчыгь.

— Сисэнхъат хирургым операцие зишыкІэ улаагъэр зэридыжырэм тэлкү

фэсэгъадэ. Зэгодаплэр занкІэу, дахэу теплхъан фае. Гъучыым псэ пытым фэдэу удэзеклонэу щыт. Кыщым сята бэрэ юф щишэ хүмэ, кіэ горэ къызэриугушыгъэр къэшшэ. Гъучыр зыбээрэ, зэпзыуукырэ ыкІи зыуфэрэ посуульэ (станок) сятерэ сэрыре бэмышшэу зэхдгэжъажаа ўу сырэлжээ. Ар Іэлэлгүшхэо силофшэнкІэ къысфэрху, — **къеуатэ тигущыгъу.**

Хабыйхай э Мариятэ Аскербыйрэ якілэ Іепэласэхэм арэгушоо. Арамбый ѿшнахыкІэ Пышмафэ гъучыым фэшагъэп, ар пхээм нахь фэлэпэлэс, пла-блэхэр, шыкілпшынэхэр, іэнэ хурахээр ѿшхээ.

Maké зиоу, бэ зишилэрэ, зиэ дышээр пызырэ Арамбый чылэм посүкіе-щылакІэ щигъотыгь. Кызыщыхъугъэ чын-пэм ыгурэ ыпсэрэ хэтлагь. Зыфэшгэгъэ щагур егъэлкэрэлкІэ, гъучи посүуальхэр дишыхъагь. Псүкіэ амал къезытырэ сэнхъатым фэшыыпкь, гъучыгъэжъэнир ишшилэнэгъэ пхырышыгь. Гъучыым фэдэу посихъагьеу гъашлэм ильэгъожье рэкю.

ЛъэпшыыкЬо Фатим.

ХагъэунэфыкІырэ чыплиш

Урыслем и Почтэ сэнхъат ІепэлэснэгъэмкІэ зэнэкъокъу къалзу Ростов-на-Дону ѿшши хищагь. Аш хэлэжьсагъэх Волгоградскэ, Воронежскэ, Тамбовскэ, Липецкэ, Ростовскэ хэхүхэм, Адыгэ Республиком ыкІи Краснодар краим ялЫ-клохэр.

Урыслем и Почтэ икъутамау Адыгэ Республиком ѿшши имлыкому хагъэунэфыкІырэ чыплиш къыдахыгь.

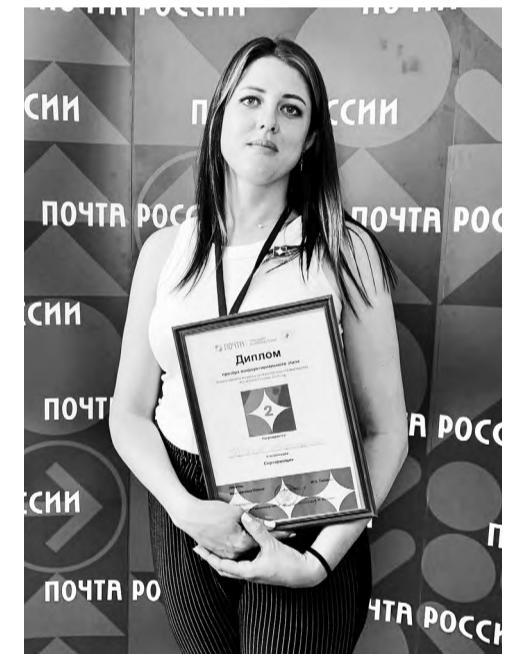
Лъэнхыкоо «Сортировщик анахь дэгъу» зыфиорэм ятлонэрэ чыплиш къыщидыхыгь **Анастасия Шевчук.** «Оператор анахь дэгъу» зыфиорэмкІэ ящэнэрэ хуугъэ Олеся Сидненкэр, «Почтальон анахь дэгъу» зыцэ лъэнхыкомкІэ ящэнэрэ чыплиш къыдыхыгь Рита Мацакян.

Олеся Сидненкэр

Рита Мацакян

Анастасия Шевчук

Воронежскэ хэкум къикыгъэ **Вера Воробьевар** почтальон анахь дэгъоу къыхагъэшыгь, теклонигъэр къызэрэдийхыгьэр къэзыушихъатырэ дипломыр аш фагъешъошагь. Оператор

торхэмкІэ апэрэ чыплиэр Липецкэ хэкум ѿшши Светлана Опенинам ыхыгь. Почтэм икъутамэхэу Ростов хэкум итхэм ялофылэхэу Ирина Чумаковам, Михаил Панферовым, Александар Роденковым теклонигъэр къыдахыгь.

Апэрэ чыплиэр къызфагъэшьошагъэхэм шьольтырэу «Кыблэр» зэнэкъокъум ифинал къыщахъэлэгъошт.

Тигъэзетеджэхэм къатхы

ЯшIушIагъэ егъэдахэх

Къуаджэу Джыракъые ѿшши Лъэстэнджэлмэ яунагъо непэ игугъу къеси йиши оигъу. Ильэс пчагъэ хуугъэу джырэ лъэхъаным диштэрэ ЙошиІепІэ зэтэгъэпсихъагъэхэр къызэ йаухыгъэхэу мэлажъях, нэбгырабэмэ ЙошиІепІэ чыпІэхэр арагъэгъотыгь.

Унагъом исхэм чыгур алэжы, лэжынээр зэрашэ, гъещим шхыныгь зэфэшхъяфхэр хашыкыых. Мылькоу хахырэмкІэ цыфхэм адэгушэх.

Къызшыхъугъэхэе чылэм афэлэкъыттар фашэ. Аш игупчэ кіэракІэ зэты-

рагъэпсихъагь: зыгъэпсэфылэ чыплиэр, кіэлэцкыкІу джэгуплэхэр щашыгъэх. Мэштийэ дэтым, гурт еджаплэм, кіэлэцкыкІу ыгыылэм лъэшэу аналэ атет, яшуагъэ арагъэкы. Спортым пыль ныбжыкІэхэу гъэхъагъэхэр зышыхъэрэри зыщагъэгүшшэхэрэп. Хъяри, нэшхээгүү къызфыкъокырэм ягъомылапхъэ ахъщэр къыгъоу лъагъээс.

Ячылэ имызакъоу, гузажъоу, Іэплиэгъу зишикІагъэу яулалэрэ ыуагъэкыжырэп. Сэсиунахыу ахэм къахиубытагь. Сырячилэп, сырялахылэп, ауяшуагъэ къысагъэкыгь. Яцыфыгъэ фэшатефэу ягугъу къесэшы ыкІи мы усэ цыклик афэсэгъэхы.

Чыгу жьогъакІэр хъалыгъу бзыгъэу

Чылэм удэплымэ гур къыдещаа, Гъучы машинэу ыкыду итхэр ылэлгүшхэо лэжъаком фэхъух. Пхъэнир аухэу, къымафэр къесмэ, Ос шьэбэ-фабэ чым зыщигъотрэм, Коцы бэгъуагъэу хыорым фэдэм Шоффим икъухъэхэр тигчээ. Коцы лэжъагъэм жъэримэр пихэу хъалыгъу-хъакушэр цыфхэм агъажъэ, Ильэс шхынэу якон ушьагъэ Бын-унэ үүжүр лъэшэу рэгушоо. Унэгъо хыеу чыгухэр зылэжъэрэхэр хъарамыгъэнчэу чылэм дэгушаа. Шушигъэу яэр чыжъэу бывыгъэу дэсих хъалэлэу Джыракъ ичилэ. Ячылэ дэсми, чылэм ѿшши цыфхэм ахеэшэ. Тэ тикъэрли, къэрал чыжъэми ѿшхуухор пыльэу гъещир алофэ. Цыф лэжъаклоу йоффшаплэм үүхэр лъэшэу фэразэх юф къязытыгъэм, Мазэр тешшагъэу лэжъаклэр къатмэ, Бын-унэ үүжүр къеэзунэхъэ. БАТМЭТ Рэмэзан.

Нэшхээй зи, тхъагъо къыздэхъуи. Былымыр къыгъоу мылькур фащэ. Кіэлэ еджалы, сабыг ыгыылэ, Мэштийэ дэтым, цыф гъэпсэфылэ, Нэмыкы юфэу чылэм ѿшши куи. Чанэу хэлжэх, ямылькуи хальхъэ. Завод инэу аш агъэпсигъэм. Былымыр ишэ уальэр ашалэл, Шхынэу хашыкрем уигъэрэзэнэу лъэпкъ шхынэу ешшьш, цыфхэм ахеэшэ. Тэ тикъэрли, къэрал чыжъэми ѿшхуухор пыльэу гъещир алофэ. Цыф лэжъаклоу йоффшаплэм үүхэр лъэшэу фэразэх юф къязытыгъэм, Мазэр тешшагъэу лэжъаклэр къатмэ, Бын-унэ үүжүр къеэзунэхъэ. БАТМЭТ Рэмэзан.

ЛъЭПКЪ ТХЫДЭР СУРЭТКІЭ

«Нарт эпосым исурэтхэр» зыфиорэ йофтхьабзэ гъашІэгъон Адыгэ Республикэм искуствэхэмкіэ иколледжэу Тхьабысымэ Умар ыцІэ зыхырэм щыкуагъ. Кіэлэеэджэ Іепэласэу Екатерина Шулькинам суретышІхэм яегъэджэн зэхищаагъ.

Суретышы ныбжыкІемэ ядесхэр гъашІэгъонеу гъэпсыгъа гъэх. Нарт эпосым къыхэхыгъе геройхэр яовшэнхэм къащырагъэлэгъуагъ. Суретым гупшыс купкіэу халхъащтыр къизэрхахыщтым, нэмыхІхэм Екатерина Шулькинар къатегущылагъ. Нэужым нартхэм афэгъэхыгъе къэбар гъашІэгъонхэр къытотагъэх. Тыкъэзыуцуухъэр дунаим еплъкіэу фууи-іэр суретымкіэ къэбгъэлэгъонным фэш пешорыгъешишъеу

зыбгъэхазырынным, тарихыр зэбгъашІенным ямехъанэ ашкъыриотыкыгъ.

Нарт эпосыр къыткіэхухъэрэ плэужхэм ягъашІэгъенир, ашшхъэкафе фашыныр, яхгээгу шу альэнууным фэшэгъенхэр ары зэхэшаком пшэрырль шхъяаэу зыфигъеуцужыгъэр.

— Непэрэ егъэджэным фэде десэхэр еджаклохэм бэрэ афызэхэтэш. Адыгейим щылсурэ цыфхэм якультурэ нарт эпосым чылпэшхо щеубыты. Ижыкіэ

цыфхэм дунэееплъкіэу ялагъэр, чыюпсым ыклюачэ къизэрхыхуутыгъэр, гүгэгупшигъеу ашыстыгъэхэр нарт эпосым хэхъэрэ хьишъэхэм, пшыналэхэм, орэдхэм къагъэлэгъо. Хэтрэ цыф лъэпкын икультурэ, идуинэзэхашээ зэххокынгъэхэр фэххухээз ишылэнныгъе гьогу кыркло. Аш къыхэкыкіэ адыгэ нарт эпосымре ижырэ дунэе мифологиремэ ахэль нэшэнабэр зэтэфэ. Тиеджэкло ныбжыкІэхэр зыщылсурэ шольтырим

итарихъ ашлэн фае. Нартхэр ары адыгэхэм ятарихъ къизящжэхъэр. Лъэпкъ зэфэшхъаффхэм къахэкыгъе ныбжыкІэхэр тизэхахьэ къизэрдгъблэгъагъэхэм мэхъаншхо ил. Нарт къэбарыжхэр, пшысэхэр къизылотыкырэ сурэтхэр лъэпкын къыфэнэштых. Нартхэм афэгъэхыгъе сурэтхэр зэрэмаком къыхэкыкіэ ныбжыкІемэ тарихыр ашлэрэп. Лъэпкъ тхыдэр сурэткіэ еджаклохэм альыдгъээсэшт, — **къыуагъ Екатерина Шулькинам.**

Еджаклохэм ясурэтхэм къахэфагъэх Нарт Саусэрыкъо, Сэтэнэе гуашэр, Акуандэ, Адыиф, Ащэмэз, иныжхэр ыкын нэмыхІхэри.

Узыгъэгъозэрэ суретышым нахыбэрэ лукіэх зэрашлонгъор зэхахьэм къеклонгъэхэр еджаклохэм хагъеунэфыкыгъ.

— Ижырэ лъихуужь-эпосуу

«Нартхэр» лъашэу образхэмкіэ баи. Аш къыхэхыгъе образхэр сурэт сшынхэр сиклас. Сэтэнэе иобраз лъашэу къыспэблагъэу сурэт сэшы. Аш нарт эпосым чыпіэ ин дээ щеубыты. Ар акылышуу, къэхъушткъашшхэр ешлэх, нарт пстэуми яупчэжъэгъу, ылорэм тыгъэри къедэу. Бэ Сэтэнэе гуашэм афишлагъэр. Шулаагъэу илэмэ афэш «гуашэкіэ» аш еджаштыгъэх, — **къыуагъ Поплина Дьячковам.**

Нарт эпосым пхырышыгъэх адигэ философиер, гупшикае, шэн-хабзэхэр. Лъэпкъэу узшыщым итхыдэ къэбгэльэгъон фаеу зыххурэм, искуствэр, аш изы лахъэу суретшыныр, шыкіэ-амалышоу щыт. «Нартхэр» лъэпкын игушхъэкіэн лъапл. Суретым ижабзэкіэ къэгъэлэгъогъэ тхыдэр плэшгъухэм къахэнэшт.

ЛъЭПКЪ ЗЭХЭДЗ ЗИМЫІЭ КУЛЬТУРЭ

Адыгэ Республикэм искуствэхэмкіэ иколледж иеджаклохэм ащиц мыгъэ диплом йофишІэгъэ гъэшигъон ыгъэхазырыгъ.
Еджаклохэр къэзыухырэ ермэл къалэу Армен Карапетян адыгэхэм ядышъиидэ ыгъэфедээз, адыгэ лъэпкъ бзылъфыгъэ паолышыгъ.

Кіэлэ ныбжыкІемэ икіэлэгъаджэу, АР-м культурэмкіэ изаслуженнэ йофишІэу Ольга Плетневам зыудгъакли йовшлагъэм пыль къэбарыр къедгъэлотагъ.

— Адыгееу тызшылсурэм илъэпкъ шэн-хабзэхэр тымыукухэу непэрэ щылакіэм къызэрекүүтхэм игъэлтотыгъеу юф дэтэші. Еджаклохэм хэдыхынным идесэхэр нахь ызрифэгъу зэрафхэхүүтхэм тыпиль. Анахъэу сыгу рихырэр пэсээрэ лъэхъаным ашылтыгъэ пкыгъохэр

непэрэ мафэхэм зэрадиштэхэр ары. Уахтэм епхыгъеу хэдыхыгъэхэр нахь кіэракіэ зэртшыщт амалхэм талхъугъ. Адыгэ лъэпкъ іепэлэсэнгъэх къыхиубытэрэ дышье луданкіэ хэдыхыгъенир сэ зэрэсмымыу нахь гъашІэгъонеу Армен ыгъэфедагъ. Аш иовшын дэгүү дэдэу ыгъэцэклагъ, — **къелят Ольга Плетневам**

Адыгэ бзылъфыгъэ паолор іепэлэсагьэхэй, тхыпхэе дахэхэр ишэу кіалэм ыгъэпсыгъ. Ижырэ лъэпкъ іэмэ-псымэхэр лъэхъаным епхыгъэхэу непэрэ мафэм диштэу бъэфедэн зэрэппэлэхштийр кіэлэ ныбжыкІемэ къуушыхъатыгъ.

— Адыгэ лъэпкын итарихъ, шэн-хабзэхэм гукіэ зафэргъазэмэ, бзылъфыгъэм ишылакіэ-псэукіэ, іепэлэласэм ишы-

кіашуухэр нахь куу зэбгъашІхэе пшыонгъоу зэгъэшэнхэр ошынх. Адыгэ дышье хэдыхынир тиеджэн къызаххэм, адыгэ шуашэр лъашэу шынгъашІгъон хуугъэ. Бзылъфыгъэхэр дэн-бзэным нахь фэшагъэхэу щытыгъ, хуульфыгъэхэр пхъэм, шъом, гүччым адэлажъэштигъэх. Ареу щытми, адыгэ бзылъфыгъэ паолор сээ къыхыгъ. Сикіэлээгъаджэ сиғэрээ шынгъэу къысхильхъагъэмкіэ. Пэло шынным нахь куу ылж сихъан гухэлэц, — **къыуагъ Армен.**

Адыгэ паолом адыгэ шуашэр къыре-гъэхъузы, ау адыгэ паолор ежэ изакъоми шуашэр! Адыгэ паолом сыйд фэдэрэ лъэхъани лъэпкын осэшхо фишылтыгъ. Шуашэм дагъо горэ ишэн ылж-кыштийт, ау паолом лъашэу уфэсакын фэягъэ. Тиадыгэ шуашэр, дунаим тет цыф лъэпкхэм яшуашхэм ябъял-

шэмэ, анахь дахэу зэрагъэфагъэмэ ашыщ. Ар Кавказым ис цыф лъэпкыбэмэ зыщалъагъ.

Адыгэ паолом къыгъэлэгъэхэр цыф лъэпкъэу узшыщыр, узэрэадыгъэр ары. Пшэшшэ паолор кіэракі. Адыгэ хуульфыгъэ паолор зыщылпэшнэям пae дипломи, іэнати ишыклагъэп. Зэкэмэ ашыгъын фит: цыкыу ини, еджагын емыджаагын, іэнатэ зиши зими, байи тхъамыкы — уадыгэмэ екъу. Ау адыгэ пшашьэм сае щымыгъын, паолор непэрэ щыгынным къыдиштэрэп.

Адыгэ шуашхэр къэзыгъэдэхэр паолом мэхъаншхо ил. Ахэм тхыпхэе гъэнэфагъэхэр атешыхъагъэу, зэфэмыдэу щытыхъ. Еджаплэм узэрчахъэу лъэпкъ пкыгъохэу еджаклохэм аланэ къыччэхъэхэр зыщылгъоицэ мэклиам улокіэ: ныбжыкІемэхуу мастэрэ дышье луданэрэ зыгъэзорышагъэхэм ашыгъын фыр, Ыэлмэксхэр, пхъе цуакъын, къэптан хэдыхыгъэр, нэмыхІхэри. Мэстапэр шэкым пхырашызэ, лудэн гъожышом ильэуххэр дышьеэсэг ёгъашуагъэхэм фэдэу лъэпкъ тхыпхэм къите-нагъэх.

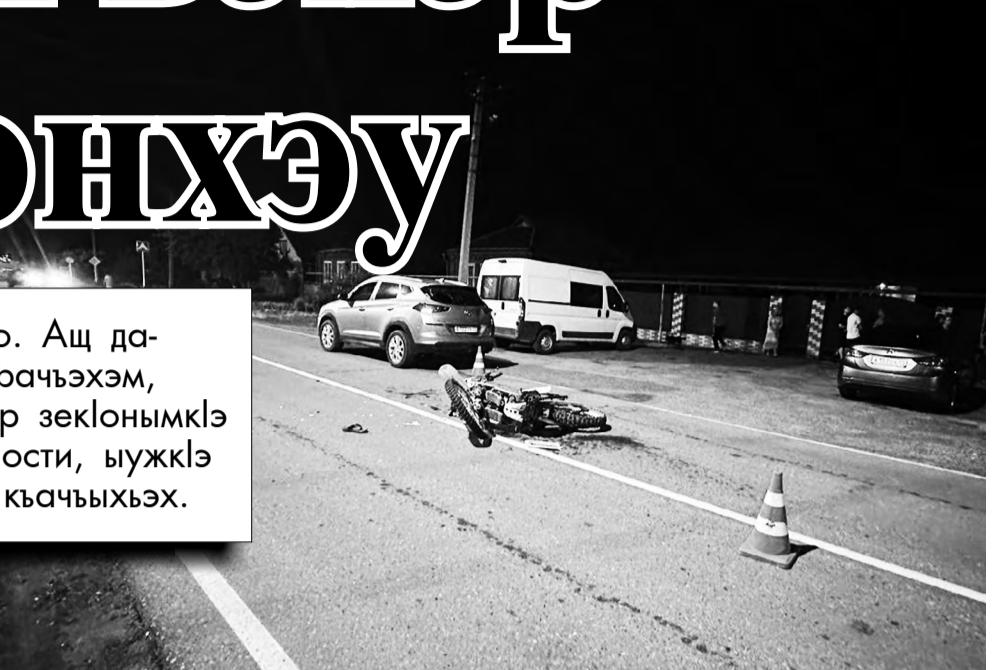
Ольга Плетневам исэнэхьат хэшхыкын зэрэфырилээм щеч хэльэп. Дышье хэдыхынным ишьэфэу еджаклохэм аригъэлэгъэгъурэм къыкіэкыуагъэм нэр егъэгушо, гур егъэгушо. Адыгэхэм яшэн-хабзэхэм ядехагъэ юфшагъэхэм къа-щэлъагъо.

**Нэкіубгъор зыгъэхазырыгъэр
ЛъЭПШЫКЬО Фатим.**
Сурэтхэр авторым иех.

Фыкъоныгъэр нахь мэкенхэу

Кэлэцыкъухэм ягъэмэфэ зыгъэпсэфыгъо етгупшигъэу макло. Аш да-
клоу, кэлэцыкъухэр жууѓэу урамхэм къатехъэх, кушхъэфаачъэхэм,
двигателькэ агъэорышээрэ транспорт амалэу зы нэбгирэр зеконымкэ
ыгъэфедэн ылъэкъырэм (средства индивидуальной мобильности, ыужкэ
СИМ зэрэтоощтыр), нэмикл мотоциклэ лъэпкъхэм атесхэу къачьыхъэх.

Адыгейим и Къэралытво автоспекциие

еутэкъыгъ ыкки шъобжэу тещагъэ хуугъэхэм апкъ къикъыкэ идунаи ыхъожкыгъ. Мары бэмшилэу поселкэу Краснооктябрьскэм джыри электросамокатхэм атесхэу ильэс 12 ыкки 13 зыныбжъ калажхэр гъогум техъэхи, автомобилым чэльедагъэх. Зы нэбгирэм ипсауныгъэхъэлээ дэдэу реанимацием иль.

— Хуугъэ-шагъэу зигугъу къепшигъэхэм зэфэхъысыжъ афшинымэ, сыда ахэм алъансэр ыкли ны-тыхэм анаэ нахь зытырагъэтин фаер?

— Зыныбжъ имыкъуѓэхэр гъэмафэм нахьыбэрэмкэ шхъарьтупшэу урамын тетыхъ, язеклон нахьыбэ мэхъу. Гъогурыкъоным ишапхъэхэу ильэсийм еджаплэм щарагъашхэрэри ашгэгүпшэжыхъ, икюо агъэцакхэрэп. Ны-тыхэм алъэнкъокэ къэплон хуумэ, ахэр икюо зэраллымыпльхэрэри къихэзгэшцы сшоигъу. Уикэлэцыкълоу зыныбжъ имыкъуѓэхэрэрийн 10-м уиунэ къимыхъажыгъэ зыхъукэ, угумэкынэу, уфтеонэу, улыххунен щыт. ыныбжъыкэ имышкыгъэ транспортым фаеу зэриуагъэм пae къифэпщэфынэу щытэп, ар джэгуалъэп.

Лъэрсрикохэм агу къэзгэкъижымэ сшоигъу хэушхъяфыкъыгъэ чыпээм гъогур щызэпачынэу, аш да-клоу ыпэралшэу машинэр къызэтеуцаагъэу зэрэблагъэхэрэм ицихъэ тель зыхъукэ, изеклон ыублэнэу.

Джащ фэдэу гумэкъыгъо къызхэкъхэрэм ашыц кушхъэфаачъэхэр, СИМ-р, мотоциклэ лъэпкэ зэфэшхъафхэр ныбжъкъхэрэх нахь агъэфедэхэ зэрэхууѓээр. Аныбжъ елььтыгъэу ахэм икюо гъогурыкъоным ишапхъэхэр, зыкъэхуумжэйнүмкэ амалэу щылхэр агъэфедэнхэу ашлхэрэп, транспорт амалхэм ашыххэр зэрафэнхэмкэ фитынгъэ ыкки ишцкэгъэ тхыльхэр ялхэп. Джа зэкэри авариехэм алъансэр.

— Гъогурыкъоным хэлэжъэрэ ныбжъыкъи хуушхъэфаачъэм тесхэм, роликхэм, скейтхэм къарызыгъэхэрэм сыда анахъэу анаэ зытырагъэтин фаер?

— Къыхэзгэшымэ сшоигъу аныбжъ елььтыгъэу ахэм шаххъэхэр агъэцэклэнхэу зэрэштыр. Анахь шхъаляхэм ашыххэм ягугу къэсшиын. Ильэс 14 зыныбжъэ къэлэцыкълур кушхъэфаачъэм тесхэм автомоилихэр зэрыкъохэр гъогум техъан фитэп. Ильэс 7 — 14 зыныбжъхэу кушхъэфаачъэр зыгъэфедэхэрэл лъэрсрико гъогухэр, кушхъэфаачъэм алае хэушхъяфыкъыгъэ гъогухэр ари къызщаачынхэ альэкъыщтыр. Ильэс 14-м шокъыгъэхэр автомоилихэр зэрыкъохэр гъогум кушхъэфаачъэмкэ зытэхъэхкэ, гъогубгум тетынхэ фае.

Къыкъэзгэхтын сшоигъу, сидэу хуугъэми, кушхъэфаачъэм шъутесэу

лъэрсрико зэпрыкъыпшэхэр зэпышумычы! Кушхъэфаачъэм шъукъеши, ар шъубабууки шъуыгъэу гъогум шъузэпрыки!

— Мурат, аужыре ильэсхэм тишигъыгъэ къэу къыххъагъэхэм ашыц электросамокатхэр ыкли ахэр ныбжъыкъи хэм нахь агъэфедэх. Мы транспорт лъэнкъым игээж он шэпхъэ гъэнэфагъэхэр пыльха?

— Сыд фэдэрэ транспорт амали игъэфедэнкэ шаххъэхэр щылхэр. Шъукъизкызкызчирээ транспорт амали двигателькэ юф ешэ ыкки ыккуачлэхэр ар «Мопед» зыфалорэм рагъэпшагъ. Ар зефэгээнүмкэ джы водительскэ удостоверение ишцкагъ.

СИМ-р зыгъэорышэн фитыр ильэс 14-м къеххууѓэри ари ыкки зыщизклонхэ алъэккыц шыпшэхэр: лъэрсрикохэр зыдэсхэр, лъэрсрико гъогухэр, тротуархэр — СИМ-м ихынгэлэгэ килограмм 35-м блэмыкъылмэ. Зэрэзкюхэрэм ипсынкъагъэ сихъатым километрэ 25-м блэккы хүчтэп. Ау ежы ныбжъыкъи хэм нахь зыщизкюхэрэ гъогум бэрэ тэхъэхуу къыхэкы. Джаш пае гумэкъыгъо къызпкызкызчирээ транспорт амалхэм мый ашыц. Едзигъо гъэнэфагъэ пыльзэу электроннэ шыкъим тетэу ыкки ашыц, аш тэтийхъагъэм ынбыжъ бэджэндэу ар зытыхэрэм альэгъурэп. Сыда пюмэ банковскэ картэхэр нахьыбэрэмкэ нытыхэм атетхагъэх. Мыхэм афгэхэхыгъэу хэбзэ къулыкъуухэр юфтхъэбзэ гъэнэфагъэхэм мы уахтэм яусэх, зыгорэ къафаугупшиыць.

— Гъэмэфэ зыгъэпсэфыгъор къэлэцыкъуухэм цынэгъончъэу рахынүмкэ сыда анахъэу шъуукъулыкъу эшигүхырэр?

— Ильэсийм къыкълоу республикэм итгэсэнгъэ учрежденихэм зэкэми нытыхэм зээлжкэгъуухэр ашыдэтэшых, информационнэ-пропагандэ юфтхъабзэхэр ашызэхэтэшх. Ильэс еджэгъур аухи, гъэмэфэ зыгъэпсэфыгъор рамыгъажээзэ, зэкэл пюмэ хуунэу, еджаплэхэр икэрикъеу къэткъуухагъэх.

АР-м и Къэралыгъо инспекции икуулыкъуухэм язакъоу мы юфыгъор зэшопхын плээкъыщтэп. Арышь, ны-тыхэм нахь закынфээгъаз сшоигъу яльфыгъэхэм зэпымыю тъогурыкъоным ишапхъэхэр къафалотэнхэу, агу къагъэкъыжынхэу, мафэрэ нахь алтыгъланхэу ыкки мээхэ уахтэм гъогум тырамыгъэхъанхэу. Ны-тыхэм язакъыкъ маклэп елььтыгъэр, гъогурыкъоным ишапхъэхэр зэрэгцакхэрэри ежь яшысэхэмкэ арагъэлэгъумэ, шуагъэ къыхыщтыр.

— Тхъаугъэпсэу гущыгъэгъу укъызэрэтифхъуугъэмкэ.

ЮШЫНЭ Сусан.

Аш епхыгъэу ныбжъыкъи хэм нахь зыхэфэра гъогу-транспорт хуугъэ-шагъэхэм япчагъэхэх. Мы уахтэм ехуулэу а лъэнкъомкэ юфхэм язитет, ахэр къэмэгъэхъуугъэнхэмкэ шэгъэн фаехэм афэхъэхъыгъэу гущыгъэтуу тифэхъуут гъогурыкъоным щынэгъончъэнүмкэ Къэралыгъо инспекцием и Гъэорышаплэу АР-м щылхэм пропагандэмкэ иотдел ипащэу, полицием иподполковнику Бзэджэхъыкъо Мурат.

— Тиурамхэм архыгъорэ транспортны иччагъэ зэхати ильэс къэс хэхъо. Аш да-клоу, кэлэцыкъи гъогу-транспорт фыкъоныгъэхэм ялфыгъу къеууц. Зыныбжъ имыкъуѓэхэр зыхэфэгъэ гъогу хуугъэ-шагъэхэм япчагъэу мы ильэсийм изэфхъысыжъхэм къагъэлэгъуагъэм укъытегушигъэгъэм дэгдүгъэ. Гъэмэфэ ахэр нахьыбэ зыкъи хуухэрэм сыда ылъансэр?

— Зыныбжъ имыкъуѓэхэр зыхэфэхэрэ гъогу хуугъэ-шагъэхэмкэ гъэмэфэр къызэрэсэгъэхэр зэхэтшагъ. Мы ильэсийм мэкьюогъум и 17 нэс тштэмэ, Адыгейим игъогухэм пстэумкэ хуугъэ-шэгъи 163-рэ атэхуухагъ, ахэм нэбгирэ 38-рэ ахэлж, 184-мэ шъобжхэр атешагъэх. Аш щылхэм зыныбжъ ильэс 16 зыныбжъ ильэс 14-мэ ахэфагъэх, зы нэбгирэ хэхжодагъ, нэбгирэ 15-мэ шъобж зэфшхъафхэр хахыгъэх. Къыхэзгэшыгъэн фае ильэс 17 зыныбжъ нэбгирэ 3-мэ джыри ядунай зэрахжодагъ (2-р — Мыеекъолэ район, 1-р — Мыеекъолэ район). Тууцожуу район, 1-р — Мыеекъолэ район).

Гухэл нахь мышэм, пчагъэхэм къызэрэгъэлжагъорэмкэ, тизхэт ильэсийм гъогу хуугъэ-шагъэхэм ахэхжодагъэ нэбгирэ пчагъагъ, икыгъэ ильэсийм ебгэапшэмэ, фэдитлукэ нахьыбэ хуугъэ. 2023-рэ ильэсийм мыш фэдэ иуахтээ ехуулэу нэбгирэ 18-мэ, 2024-рэ

Адыгэ Республика мыльку зэфыщтыкIэхэмкIэ и Комитет иунашьу

Адыгэ Республика ичыгу Iаххэм якадастрэ уасэкIэ кIэуххэу

Адыгэ Республика мыльку зэфыщтыкIэхэмкIэ и Комитет 2022-рэ ильэсийм Іоныгъом и 19-м ышыгъэ
унашьоу N 323-р зытетэу «Адыгэ Республика ичыгу Iаххэм якадастрэ уасэкIэ,

Адыгэ Республика имуниципальнэ районхэм (къэлэ койхэм) ячыгухэм
якадастрэ уасэкIэ кIэуххэр ухесыгъэнхэм ехылIагъ» зыфиорэмкIэ
аухесыгъехэм зэхъокыныгъехэр афешыгъэнхэм
фэгъехыгъ

2016-рэ ильэсийм бэдзэогъум и 3-м аштээгъе Федеральнэ законуу N 237-р зытетэу «Къэралыгъо кадастрэ уасэм ехылIагъ» зыфиорэм ия 15-рэ, ия 21-рэ статяхэм, Адыгэ Республика иминистрэхэм я Кабинет 2008-рэ ильэсийм бэдзэогъум и 2-м ышыгъэ унашьоу N 118-р зытетэу «Адыгэ Республика мыльку зэфыщтыкIэхэмкIэ и Комитет фэгъехыгъэ Положением ехылIагъ» зыфиорэм адиштэу, Адыгэ Республика икъэралыгъо бюджет учреждениеу «Къэралыгъо кадастрэ уасэмкIэ Адыгэ республикэ гупчэм» 2024-рэ ильэсийм жъоныгъуакIэм и 21-м ышыгъэ унашьохеу NN 18-р, 19-р зытетхэр IеубытыпIэ кызыфесшыкхээ унашьо сэшы:

1. 2022-рэ ильэсийм щилэ мазэм и 1-м ехъулIау Адыгэ Республика ичыгу Iаххэм якадастрэ уасэу агъянэфгъагъехэмкIэ кIэуххэр Адыгэ Республика мыльку зэфыщтыкIэхэмкIэ и Комитет 2022-рэ ильэсийм Іоныгъом и 19-м ышыгъэ унашьоу N 323-р зытетэу «Адыгэ Республика имуниципальнэ районхэм (къэлэ койхэм) ячыгухэм якадастрэ уасэкIэ, Адыгэ Республика имуниципальнэ районхэм (къэлэ койхэм) ячыгухэм якадастрэ уасэкIэ кIэуххэр ухесыгъэнхэм ехылIагъ» зыфиорэмкIэ аухесыгъехэм зэхъокыныгъехэр афешыгъэнхэм, а 1-рэ гудзэм ия 47684-рэ, ия 23691-рэ, ия 143713-рэ, ия 223461-рэ, ия 63708-рэ пунктхэр мыштетэу къэтэгъэнхэу (еплъ таблицэм):

47684	01:04:5901001:131	Нэбгырэ 200-м тельтигъэ хъакIэшыр шыгъэнным пай	193000	Промышленностын, энергетикам, транспортным ячыгухэр, зыкъеухумэннымкIэ, щынэгъончагъэмкIэ агъофедэрэ чыгухэр, нэмыхык чыгухэу хэушхъафыкыгъэ мэхъанэ зиIехэр	99665200,00
23691	01:04:5801006:12	Етэфхэм ягъэфедэнкIэ технологохем алай	220000	Промышленностын, энергетикам, транспортным ячыгухэр, зыкъеухумэннымкIэ, щынэгъончагъэмкIэ агъофедэрэ чыгухэр, нэмыхык чыгухэу хэушхъафыкыгъэ мэхъанэ зиIехэр	18064200,00
143713	01:04:5801006:2	Етэфхэм ягъэфедэнкIэ технологохем алай	156800	Промышленностын, энергетикам, транспортным ячыгухэр, зыкъеухумэннымкIэ, щынэгъончагъэмкIэ агъофедэрэ чыгухэр, нэмыхык чыгухэу хэушхъафыкыгъэ мэхъанэ зиIехэр	13251168,00
223461	01:04:5801007:1	Производствэм ехъыгъэ гухэльхэм алай	92500	Промышленностын, энергетикам, транспортным ячыгухэр, зыкъеухумэннымкIэ, щынэгъончагъэмкIэ агъофедэрэ чыгухэр, нэмыхык чыгухэу хэушхъафыкыгъэ мэхъанэ зиIехэр	32331525,00
63708	01:04:5801007:2	Производствэм ехъыгъэ гухэльхэм алай	79200	Промышленностын, энергетикам, транспортным ячыгухэр, зыкъеухумэннымкIэ, щынэгъончагъэмкIэ агъофедэрэ чыгухэр, нэмыхык чыгухэу хэушхъафыкыгъэ мэхъанэ зиIехэр	28051848,00

2. Адыгэ Республика мыльку зэфыщтыкIэхэмкIэ и Комитет кадастрэ уасэхэм ягъэнэфэнкIэ ыкIи аукционхэм язэхэшэнкIэ иотдел мы унашьо официальнэу къаригъехъанэу:

— Адыгэ Республика икъэралыгъо хабзэ игъэцэлкIэло къулыкъухэм яофициальнэ Интернет-сайтэу <http://www.adygheya.ru> зыфиорэм;

— Гъэзетхэр «Советскэ Адыгеимрэ» «Адыгэ макъэмрэ».

3. 2016-рэ ильэсийм бэдзэогъум и 3-м аштээгъе Федеральнэ законуу N 237-р зытетэу «Къэралыгъо кадастрэ уасэм ехылIагъ» зыфиорэм ия 18-рэ статья диштэу мы унашьо ия 1-рэ пункт зигугуу къышыре чыгу Iаххым икадастрэ уасэ ехылIагъе къэбархэр гъэфэгъэнхэу.

4. Мы унашьо къуачIэ илэ зыхъурэм щегъэжьагъэу мэфищым къыкIоцI Адыгэ Республика мыльку зэфыщтыкIэхэмкIэ и Комитет кадастрэ уасэхэм ягъэнэфэнкIэ ыкIи аукционхэм язэхэшэнкIэ иотдел аш икопие къэралыгъо регистрациемкIэ, кадастрамкIэ ыкIи картографилемкIэ Федеральнэ къулыкъум Iэклигъехъанэу.

5. Официальнэу къызыхаутырэ мафэм щегъэжьагъэу мы унашьо къуачIэ илэ мэхъу.

Комитетын итхъаматэу

И. П. БОЧАРНИКОВА

къ. Мыекъуапэ,
мэкъуогъум и 18, 2024-рэ ильэс
N 193-02

Къуальхъэ аритэу къаубытыгъ

Кошын Iофхэм япхыгъэ хэбзэгъэуцугъэр зыукъохэрэм якъыхэгъэшынкIэ Мыекъопэ районым иполиции икъулыкъушIехэм Iофхъабзэу зэхащагъэм къыкIэллыкIоу Iэклибым къикIыгъэхэр УФ-м хэбзэнчъеу къихъагъехэр ыкIи Iоф щашIеу атъеунэфрыгъ.

Хэбзэуконоыгъэр зезыхъэгъэ ильэс 44-рэ зыныбжыр къулыкъушIехэм къаубытыгъ ыкIи администривнэ шийдэдэкъижье тыралхъагъ.

Ау, шийдэдэкъижье ымыхынным фешI, Iэклибым къикIыгъэ хъульфыгъэр полицием ичыгIе пунктеу поселкэу Каменномостскэм щыIэм къуачIэ аш икъулыкъушI къуальхъэ ритинеу ри-lyagъ.

Полицием икъулыкъушI псынкIэу пашэм макъе ригъэуугъ. Оперативнэ лъыхын Iофхъабзэхэр зэрхэхээз, къулыкъушIем икабинет къуальхъэ щыритэз АР-м хэгъэгүү къоцI IофхэмкIэ и Министерствэ къольхъэ тын-ыхынным иотделэу Мыекъопэ районым

щыIэм икъулыкъушIехэм, джащ фэдэу экстремизмэм пэшүекIогъэнымкIэ хэгъэгүү къоцI IофхэмкIэ и Министерст-вэ игупчэу Адыгэимрэ щыIэм ялъикохэм хъульфыгъэр къаубытыгъ.

Полицием иофишишIехэм къаубытыгъ материалхэмкIэ хъульфыгъэм уголовнэ Iоф къыфызэуахыгъ.

Мы мафэм хабзэр зыукъуагъэр охътэ гъэнэфагъэкIэ зыщаагъхэрэ изоляторым чIэс. Хэбзэуконоыгъеу зэрихъагъэмкIэ ильэс фэдиз хъапс тыралхъан альэкишт.

AP-м хэгъэгүү къоцI IофхэмкIэ и Министерствэ ипресс-къулыкъу

Сомэ миллионитIум ехъу шIуатыгъугъ

ГъэпцIагъэ зыхэль бзэджэшIагъэ къыдзызэрахъагъэу ильэс 27-рэ зыныбжыр хъульфыгъэм Мыекъуапэ идежур-нэ часть зыфишIагъ.

Аш къафиотагъ тхамэфитIум къыкIоцI ымышишIэрэ горэхэр ителефон къыфытеохээ, къулыкъу зэфэшхъафхэм «яофишишIехэм» къыраулагъ. КIэлэ ныбжыкIэм къыдэгүшIэхээ, икъебар къырагъэлтэй, ау ежь зыпарэми егуцэфагъэп.

Нэүжим нэмыхык горэ къыфытеу, икартэ пыль къэбарыр зэрэштэу гъэпцIаклохэм зэраалэкIэхъагъэр къыриуагъ ыкIи икартэ иль ахъщэр амытыгъуным фешI «щынэгъончъе счетым» ригъэхъан фаеу гуригъэуагъ, ышшош ыгъэхъугъ.

ГъэпцIаклом цыхъэ фишI къыриуагъэр зэкIэ клаалэм ыгъэцэлкIагъ. ЗэулигъэкIэхъэ ахъщэр, джащ фэдэу чыфэ заулэу банкым къыихыгъэр, машинэр зещэжым къыкIэлкIогъэ ахъщэр, зэкIэмкIи сомэ миллионитIум мин 200-рэ хъульфыгъэм шIуатыгъугъ.

Иахъщэ гъэпцIаклохэм зэрэшшуатыгъэр клаалэм иахъылхэр ары къэзышIагъэр. Мы хъугъэ-шIагъэмкIэ уголовнэ Iоф къызэуахыгъэу зэхэфынхэр маклох.

AP-м хэгъэгүү къоцI IофхэмкIэ и Министерствэ ипресс-къулыкъу

Футбол

Мыекъуапэ щыкIуагъ

Футболымкэ Урысые зэнэкъою «Хэшшо Іэгуау» зыфиорэм иреспубликэ едзыгъо Мыекъуапэ щыкIуагъ.

Футболист ныбжыкIэхэр зыхэж эхэрээ йофхъабзэр ильес къэс зэхажа ыкли мы лигэм щешэрэ командэхэм уцугуущ къаку. Апэритүм апхырыкIэхэрээр Урысые едзыгъом хэлажьэх.

Йофхъабзэм пшьэрьль шхъяа Iэу илэр физичесэ күлтурэм ыкли спортым, анахьэу футбольм, апшагъэхэм япчагъэх эхгэхьо гъэнэр, мы спорт лъэпкыымкэ команда анах лъэшхэр къыхэгъэшгъэнхэр ары.

Аныбжь елтыгъэу коман-

дэхэр купиш мэхъух, джащ фэдэу къоджэ ыкли къээ дивизионхэмкэ гошыгъэх. АнахыкIэ купым 2013 — 2014-рэ ильесхэм къэхүгъэхэр хэхьэх, гуртым — 2011 — 2012-рэ ильесхэм, нахыжьым — 2009 — 2010-рэ ильесхэм къэхүгъэхэр ашызэнхэмкэ.

Республике едзыгъом къыдыхэлтигъэ ешлэгъухэр стадионе «Юность» зыфиорэм щыкIуагъэх. Зэфэхысыжхэм къызэрагъэлтэгъуагъэмкэ, нахыкIэ ыкли гуртым купхэм теклонигъэр къащидээхы-

гъэхэр Красногвардейскэ районым икомандэхэр ары. Нахыжхэм якуп анах щыльшыг Кошхъэблэ районыр. Ахэр зэнэкъоюм и Урысые финал хэлэжьэнхэмкэ фитынгъэ къыдахыгъ.

Теклонигъэр ыкли хагъэунэфыкырэ чыпэхэр къызфагъэшшошагъэхэм кубокхэр, щытхуу тхылхэр ыкли медальхэр аратыжыгъэх.

Шапхъэхэр

Яухъазырыныгъэ къагъэльэгъуагъ

Урысые физкультура-спорт комплексэу «Йофхэнным ыкли зыкъэхъумажыным сафэхъазыр» зыфиорэм изичэзыу едзыгъо республикэм икъэлэ шхъяа щыреклокыгъ.

Мызыгъэгум аш хэлэжьагъэхэм дышэ бъгэхэлхээ 55-рэ, тыжын нэу — 23-рэ ыкли джэрзээ — 5 къафагъэшшошагъ.

Йофхъабзэр мэзищым зэ ра-

гъеклокы. Зичэзыу зэхэшгүум нэбгирэ 87-рэ хэлэжьагъ, ахэм ашышигъэх Белгородскэ хэ-күм къикыгъэ спортсменхэри.

Аныбжь елтыгъэу лъэнэйкуу

5 — 6-кэ ахэм заушетыгъ, ша-пхъэхэр зымытышгүйг нэбгирэ 4 нылэп. Адрэхэм дышэ, тыжын ыкли джэрз бъгэхалхъэхэр, удостовериенихэр къалэжьигъэх.

КъыкIэльыкIощт йофхъабзэр йонигъомрагъеклокынэу агъенафэ. Мыш изэхэшакор Мыекъуапэ физичесэ күлтурэмкэ ыкли спортымкэ и Комитет ары.

Зэхэзыщагъэр
ыкИ къыдэзы-
гъэкIышт:
АР-м лъэпкэ Йофхэм-
кIэ, Икъыб къэралхэм
ашыпсэурэ тильэпкэ-
гъухэм адьрягъэ зэпхы-
ныгъэхэмкэ ыкИ
къэбар жыгъэм
иамалхэмкэ и Комитет

Адресир:
385000
къ. Мыекъуапэ,
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер
зыдэшыгъэр:
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79

Редакцием авторхэм
къайхыэр А4-кIэ
заджэхэр тхыапэхэу
зипчагъэкIэ 5-м
емыхъухэр ары. Са-
тырхэм азыфагу 1,5-рэ
дэлтээ, шрифтэр
12-м нахи цыкIунэу
щытэп. Мы шапхъэ-
хэм адимыштэрэ
тхыгъэхэр редакцием
зэкIегъекIожых.

E-mail: adygoevoice@mail.ru

Зыщаушыхъатыгъэр:
УФ-м хуутын Йофхэмкэ,
телерадиокъынхэмкэ ыкИ зэллы-
ІэсүкIэ амалхэмкэ и
Министерствэ и Темир-Кавказ
ЧыпIэ гъэлоры-
шапI, зэраушыхъатыгъэ
номерыр

ПИ №ТУ23-00916

Зыщаушыхъатыгъэр
АО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

ЗэкIэмкИ
пчагъэр
4133
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 1070

Хэутынм
узшыкIэтхэнэу
щыт уахъэтэр
Сыхъатыр
18.00
Зыщаушыхъатыгъэхэ
уахъэтэр
Сыхъатыр 18.00

Редактор шхъяаэр
МэшлIэкъо С. А.

Редактор шхъяаэм
игуадзэр
Тэу З. Дз.

ПшьэдэкIыж
зыхъырэ
секретарыр

ЖакIэмкыо А. З.